

ԻՐԱՎՈՒՆԿ

ՇԱՐԱԹԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ

Բ. ՏԱՐԻ

ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ I ՅՈՒՆԻՍԻՍ 1897

ԹԻԻ I

ԲԱՃԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հերկայ 1897 տարեկանի

Պոլիկարիոյ համար տարեկան 10ֆր

" " 1/2 " 5 "

Արտատպարանի տար " 12 "

" " 1/2 " 6 "

Կանխիկ վճարիկ

Համակ դրամ եռսյուն խրկի հետեւեալ հասցեով

ԽՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՒ ԱՄԵՆ ՉՈՐԵՔՇԱՐԹԻ

Редакция на вѣстникъ

„Иравункъ“

ВАРНА (България).

Rédaction du journal

„Iravounk“

VARNA (Bulgarie)

Խմբագրութեան ուղղեալ գրութիւնք
եւ չեն դրկուիր եւ յարմար դատ-
ուածներն միայն կը հրատարակ-
ուին ամբողջովին կամ մասամբ:

Ծանոցմանց տողը 26 տարբիւն
երկրէն աւելի անգամներու համար
20 աւ 100 զեղ կը լինի:

1897

Պարբերական թերթեր սովորա-
բար ամեն տարեկան տեղեկութիւն
կը նետեն անցեալ տարեկան վրայ
անոր մէջ պատահած կարեւոր դէպ-
քերը յիշատակելով եւ հանրային
կեանքի վերաբերող երեւոյթները
թուելով:

«Իրաւունք» այսօր շատ պէտք
չգտար այդ թուումն մասանցը ը-
նելու:

Անցեալ տարեկան ստակալի պա-
տահարները, որոց գլխաւորներն
եղան հայկական ջարդերուն շա-
րունակութիւնը, Զէյթունի ապա-
տամութեան վերջնապէս եւ օսմ.
պանքային յարձակումը, իրենց
նախնութեամբ, յարակից եւ մանա-
ւանդ հետեւեալ հանգամանքներով,
աւել, այնքան խորին կակիծներ,
այնքան աղետալի հետքեր ձգեցին
որ անոնք, այդ պատահարները,
տակաւին չափաւանց թաղով են
հայերու յիշողութեան մէջ եւ պէտք
չունին մի առ մի յիշատակուելու:

1896 ին, ինչպէս իր նախորդին,
աղետալ յիշատակը անխնայ գրոշ-
մուած պիտի մնայ ապրող սերուն-
դին սրտին մէջ եւ հայ ազգին պատ-
մութիւնը վերջին երեք տարեկանը
դէպքերը պիտի արձանագրէ հայ
արեան կաշտակներով սեւեռայտակ
էջերով վրայ:

Եւ ինչ որ ամենէն ողբալին է,
անցեալ տարին իր բացած վերքերը
իր չարաշուք մի ժառանգութիւն
պիտի ձգէ իր յաջորդին. ջարդե-
րու, կողոպտումներու եւ հրդու-
թեանց հետեւեալները տակաւին
երկար ժամանակ զգալապէս պիտի
ծանրանան մեր վրայ: Այս, երկար
տարեկան պիտի զգանք մեր գոյու-
թեան դէմ ուղղուած հարուածնե-
րուն ցաւերը եւ հայը երկար տա-
րեկներու յամառ աշխատութեան,
աննկուն ջանքերու եւ իր քոյր
քարոյական ոյժերուն կիրառու-
թեան պէտք պիտի ունենայ իր
կորուստները կատարելապէս դար-
մանել կարենալու համար:

Եւ ահա այստեղ է միակ, ճշ-
մարտապէս միութեամբ կետը,
որ հայկական դժբաղդութեանց
խուսարման չորհրդունի քրայէն
երբ փայլուն մի աստղ կը ժպտի

եւ յայտնու անուշագոյնը ու հա-
ւատքներու զօրաւորագոյնը կը
ներշնչէ մեզ այսօր, ուր օտք կը
դնենք նոր տարեկան սեմին վրայ:

Ով որ մարդկային կեանքը միմի-
այն իր նիւթական կողմէն կը դիտէ,
կատարելապէս իրաւունք ունի հայ
ազգին ապագային նկատմամբ յու-
սահատ ըլլալու, զի արդարեւ մեր
վիճակը նիւթապէս անմխիթար ու
վհատական է եւ մեզի չափ փոքրիկ,
սակայն մեզմէ նուազ բարոյական
ոյժերու եւ ցեղային տոկոսութեան
տէր ուրիշ ունէ ժողովրդի մը բնաջնջ-
ման լիովին պիտի բաւէին այն ուժ-
գին հարուածները, զորս իրարու
ետեւ կրեցինք Սասունի ջարդերէն
ցայսօր: Թշնամիին հաշիւն ալ այս
էր եւ ճիշդ էր իր անձուկ սահմա-
նին մէջ, որմէ տեղին տեմեղու-
րեան հարաւոր անընդունակ էր այն
կառավարութիւնը, որոյ գոյու-
թեան բոլոր պայմանները հիմնուած
են սուրի եւ սուրի վրայ:

Մեր թերթին առաջին թիւին
մէջ արդէն յայտնած ենք մեր սա-
համագումը թէ թշնամիին բիրտ
ոյժը զարկու ու ջախջախեց ինչ
որ իրեն պէս բիրտ ու նիւթական
էր, բայց անոր կարողութեան չը-
ջանակէն դուրս կը մնային մեր
գոյութեան ամենէն զօրաւոր հի-
մերը — մեր ազգային բարոյական
ոյժերը, մեր լեզուն, մեր գրակա-
նութիւնը, մեր եկեղեցին, մեր
պատմութիւնը, մեր ընտանեկան
բարքերը եւ մեր նկարագրին տու-
կունութիւնը:

Անկէ ի վեր տարի մ'անցաւ.
նորանոր աղէտներ թափեցան մեր
գլխին, սակայն մեր համագումը
ոչ միայն չի խախտեցաւ, այլ աւելի
զօրացաւ ու շարունակ դիտողութեամբ
այնպիսի երեւոյթներու, իրական
կեանքի այնպիսի պատահարներու
որոց առիթ տուած են նոյն իսկ
մեր աղէտները:

Պէտք չունինք շատ հեռի եր-
թալու:

Հալածեալ թրքահայութեան մէջ
բեկորը ինքզինք նետեց Պոլիս-
րիոյ դիւրիւ. մասնաւորապէս վառ-
նայի մէջ կը վխտան հազարաւոր
ներով փախստական հայեր՝ ունեւ
գողտնութեանց զարհուրելի տե-
սարաններու տկանատես եւ անասելի

երկեղներու ենթակայ ըլլալէ ետք՝
այսօր մասամբ կ'ապրին յետին
խեղճութեան մէջ՝ օտար հողի մը
վրայ:

Մտէք թշուառութեան այդ շը-
ջանակին մէջ, դիտեցէք տառապ-
եալներու կեանքն ու գործերը,
չօչափեցէք իրենց վերքերը, զգա-
ցուններն եւ տրամագրութիւնները
ու պիտի գտնէք արտաքին խեղ-
ճութեան ներքեւ, ցնցոտիներու
տակ ծածկուած սրտի եւ հոգիի
ինչ ինչ բարեմասնութիւններ, ու
լոց խնամատ գնութիւնը ձեռք պիտի
համոզէ թէ հայութիւնը կանգնած
է անասան, սուրի եւ հուրի դի-
մագրելու կարող հիմերու վրայ: (*)

Թուրքիոյ գաւառներէն կը հաս-
նին լուրեր, որոցմէ կը տեսնենք
մի քանի տեղեր, նախճիրներու եւ հը-
դհներու մէջէն այն ինչ պրծած
հայ ժողովուրդը տեղ տեղ սկսած
է արդէն իր հացի պատառիկէն
խնայելով՝ տալ իր դպրոցին, իր
եկեղեցւոյն եւ այլ հաստատութեանց,
զանոնք իրենց աւերակայ մէջէն
վերստին յարուցանելու համար:
Կարելի է երեւակայել աւելի
սրտառիչ եւ յուսադրական մի ե-
րեւոյթ: Այս է մեծութիւնը դըժ-
բաղդութեան մէջ:

Հայութեան բարոյական ոյժե-
րուն վրայ վստահ եւ անոր ապա-
գային նկատմամբ լի անխախտ հա-
ւատքով՝ կողմնակէք նոր տարին
ուր կը յուսանք թէ հայ ժողովուր-
դի յատկութիւնները մեծագոյն
արդիւնքներով պիտի գտն ի հան-
դէս: Ու այս մտք «Իրաւունք» ի
խմբագրութիւնը յաջող ու բարե-

(*) Ինչ խորհրդաւոր գուգադիպու-
թիւն: Ճիշդ այն պահուն ուր այս
տողերը կը գրէինք, խմբագրա-
տուն կը մտնեն ամեն նիւթական
միջոցներէ զրկուած, խեղճ գաղթա-
կաններ, այդ մը եւ կին մը, որոնք
իրենց որդիքը եւրոպական որբանո-
ցի մը յանձնելու հարկին դատա-
պարտուած՝ եկած էին մեզ պար-
զել իրենց սա երկեղը թէ մի գտնեց
մատուցատի մանուկները օտար մի-
ջովայի մը մէջ մեծնալով կորուսին
հայութեան համար յիշատակ ծնող-
ներուն միակ փափաքը սա էր որ
իրենց զաւակունք գտնէ իրենց
մայրենի լեզուն ուսանէին որբանո-
ցին մէջ:

բոստիկ նոր ճարի կը մաղթէ իր
ընթերցողներուն եւ համայն ազ-
գակիցներուն:

ՀԱՅԱՆՊԱՍՏ

ՇԱՐԹՈՒՄՆԵՐ

Բարեկէն կը գրեն մեզ,
«Թուրքիոյ մէջ երկու կարեւոր
հայանպաստ գումարումներ պիտի
ունենանք, մին Պ. Ալպէս վան-
տալի բանախօսութիւնը լսելու եւ
միւսը՝ Փրանսական բարձր դատա-
տիկանաց հրապարակ եւ յուրիշ շեշ-
տերուն ունենդրելու համար: Պ.
Ալպէս վանտալ, նորընտիր անգամ
Փրանսական կաճառին, Արեւելքի
պատմութեան եւ Արեւելեան խեղ-
րոյ մասին անվիճելի հեղինակու-
թիւն մ'է: Այս բանախօսութիւնը,
ինչպէս եւ տիկնանց մեծ միթիսկը
պիտի պարտինք տեղւոյս հայ ու-
սանողաց հայրենասիրական Մաս-
նաժողովին դովելի ջանից: Յիշեալ
մասնաժողովը որոշած է թէ Պ. Ա.
վանտալի եւ թէ տիկնանց բանա-
խօսութիւնները պաշտօնաւորու ձե-
ւով հրատարակել եւ Փրանսայի ու-
ման կողմը ցրուել: Կը յուսանք որ
այս ազգօգուտ ձեռնարկին մէջ
հարկ եղած նիւթական աջակցու-
թիւնը չպիտի պակսի իրենց:»

Ինչպէս յատնի է մեր ընթերցող-
ներուն, Պրանսայի մէջ կազմուած
են երկու հայկական նպատաստա-
տոյց Թանձնաժողովներ՝ մին ի Պէր-
լին բողոքական հովիւ հայապէր
Տոքթ. Լէբսիուսի առաջնորդու-
թեամբ եւ միւսը՝ ի Փրանսայի Պէր-
լինի Թանձնաժողովին կողմէն
իր պատուիրակ այս օրեր վառնա
հասաւ ռուսահայ միսիօնար Տ. Ա.
Ամիրխանեանց, որ պաշտօն ունի
Պոլսի արքիոյ հայ կարօտ գաղթա-
կաններու վիճակը եւ պէտքերը
քննելու եւ տեղեկագրելու Թանձ-
նաժողովին, որ զինք արածած է
նաեւ այժմէն փոքր նպատակներ բաշ-
խել՝ եթէ երբեք ստիպողական
պէտք տեսնէ: Թանձնաժողովը մը-
տադրած է 100 անտէրունջ մա-
նուկներ տանել ու դանոնք խնամել
գերմանական որբանոցի մը մէջ:

ՆՊԱՍՏԻ ԳՈՐԾՆ

Ի ՊՈԽԼԿԱՐԻԱ

(Շար. նախորդ թիւին)

Մասնախումբերը, ստտ և այլ- ուր, կատարեցին մասնակի հան- գանակութիւններ, որոց գումարը ստիպան շատ խոտորնակ կը համե- մատէր այն մեծ պէտքին հետ, զոր կը պահանջէր գաղթականնե- րուն բացարձակ թշուառութիւնը: Մասնախումբերը օշական քանի մը հարիւր հոգ և համապատաս- խան չափով մը պանիր կամ ձի- թապտուղ բաշխելով իրենց նպա- տակին գործազուրկութեան դոհու- նակութիւնը չպիտի ունենային՝ հակառակ իրենց յոյժ բարի տրա- մադրութեանց:

Եւ սակայն ուրիշ, հեռաւոր ոչ- խարհներու մէջ ալ կը խորհուէր այս հէք գաղթականներուն վրայ և կորոշուէր շուտափոյթ օգնու- թիւն զրկել անոնց: Օգնութիւնը հասաւ Օր. Յրայզըրի ազնիւ ան- ձին վրայ ամփոփուած:

Եւ Անգլիոյ նպատաստմանոյց ընկերութեան նախագահ Ուոլթեր- մինիսթրի Դուքսը լաւագոյն ընտ- րութիւն մը չէր կարող ընել, զի Օրիորդ Յրայզըր ճանչած է հայ ազգին բարոյական և ընտանեկան բարքերը իր ուղեւորութիւննե- րովն ի Մուշ, Կարին, Քարբիթ և վան ուր մնացած է 4 տարի և կը խօսի հայերէն լեզուն, ինչ որ թանկագին առաւելութիւն մ' է անձամբ քննելու և հասկանալու համար անհատական թշուառու- թիւններու մանրամասնութիւնքը:

Օրիորդին ներկայութիւնը բը- նականաբար կը չեղոքացնէր վառ- նայի Մասնախումբին դերը, որ կը ստիպուէր ամեն բան թողուլ ճարտար և ըստ ամենայնի ձեռնհաս Ամերիկոհիին ձեռքը: Ի ծագել արեւու կորնչին աստեղք:

Օրիորդը առանց վայրկեան մը իսկ կորնչնելու գործի սկսաւ: Իր կայքը հաստատեց պուկարա- կան նախկին հիւանդանոցի շէն- քին մէջ, ուր մակաղուած էին շուրջ 250 անպատասպար հայ ըն- տանիքներ: Իսկզբան հարկաւ վի- ճակն ու քանակը պիտի հասկնար այն գաղթականներուն, որոնք ան- միջական օգնութեան կարօտ էին. ասոր համար օժանդակներ առաւ իր շուրջը: Մասնախումբին յանձնա- րարութեամբ՝ ընտրանօք կազմը- ուած քննիչներու խումբ մը, Օրի- որդէն հրահանգուած, պտըտեցաւ թաղէ թաղ, տունէ տուն, գրի առաւ մանրամասնօրէն բոլոր կա- բօտ գաղթական ընտանիքներուն վիճակը և անոնց պէտքերը: Ըն- գարձակ ցանկեր պատրաստուե- ցան, որոց վրայ հիմնուելով պիտի սկսուէր նպատակ բաշխման գործը, որոյ դժուարութիւնները բացատ- րելու համար՝ պարտինք գաղափար մը տալ կարօտեայններուն բազմա- կողմանի պէտքերուն վրայ:

Բայց իհիւանդանոցին մէջ դըտ- նուած ընտանիքներէն, վառնա

քաղաքին մէջ ութ հարիւրէ աւելի ընտանիք կային՝ ապրուստի ամե- նէն էական միջոցներէն զուրկ. յետոյ՝ ուրիշ քանի մը քաղաքնե- րու մէջ սփռուած քանի մը հա- զար գաղթականներն ալ նոյնքան ստիպողական պէտք ունէին օգնու- թեան:

Կարօտելոց ամենէն տարրական պէտքերն էին,

Հաց

Կերակուր

Հագուստ

Վառելիք

Տան վարձք

Գեղ և բժիշկ

Ասոնք ընդհանուր բառեր են որոնք իրենց ստորաբաժանումներն ունին:

Օր. Յրայզըր ինք անձամբ մը- տաւ թշուառ ընտանիքներու տու- նը, քննեց, համոզուեցաւ և որոշեց նպատար բազմաձեւ և բաւարար ընել միանգամայն:

Գործնական մտքի տէր, ուղեց քիչ մը թիթեցնին հիւանդանոցին մէջ կուտակուած թշուառութիւնը: Ընդարձակ տուններ վարձել տուաւ Շումլայի մէջ, նպատակ գործին հակող պաշտօնեայ մը կարգեց հոն, և քիչ մը համոզելով, քիչ մ' ալ ստիպողական միջոցներով ընտա- նիքներ կամ ամուսիններ զրկեց այնտեղ, ուր պիտի տարուէր ի- րենց միեւնոյն խնամքը, զոր կը վայելէին այստեղ:

Այս կերպով թէ հիւանդանոցի մէջ ու է կարգադրութեան մը գործադրութիւնը կը դիւրանար և թէ պատասպանները մեծա- պէս կօգտուէին առողջապահական տեսակէտով: Այժմ շէնքին մէջ 150 ընտանիք կը պատասպարուի:

Երեք ընդարձակ սրահներուն և սենեակներուն մէջ զետեղուած վա- ռարաններ գաղջ տաքութեան մը մէջ կը պահեն ամբողջ շէնքը: Մեծ հոգ կը տարուի մաքրութեան և շարաթը 2-3 անգամ շէնքին ա- մեն կողմերը կապանիւնովն աւսիտ ֆէնիքի ջրով:

Այս հարիւր յիսուն ընտանիք- ներու կը տրուի օրական հաց, շատ կարօտներուն նաեւ կերակուր, ա- պա՝ հագուստ, ճերմակեղէն, գուլ- պայ, կօշիկ եւն: Հիւանդները բու- պէական դարման կընդունին բը- ժիշկին պատուէրներուն համաձայն: Սրահներուն և սենեակներուն մէջ կատարեալ կարգապահութիւն կը տիրէ:

Անշուշտ հիւանդանոցին մէջ նպատակ մատակարարութիւնը հա- մեմատաբար թէ դիւրին էր և թէ քիչ ժամանակի կարօտ, բայց անոր շրջապատէն դուրս գործը կնճռոտ հանգամանք մը կը ստանար:

(Շարունակելի)

ՍԸՐ ԱՇԾԷՏ ՊԱՐԹԼԷԹ

ԵՒ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Անգլիական ժողովրդին մէջ կան այժմ քաղաքական երկու, իրարու

հակառակ հոսանքներ: Անգլիացի- ներուն մէկ մասը կը փափաքի որ իրենց երկրին արտաքին քաղաքա- կանութիւնը յիսու ֆուանքս-ուու գաշնակցութեան վրայ, անոր հետ համաձայն ընթանալով, մինչդեռ ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր կուսակ- ցութիւն մը կ'ուզէ Գերմանիոյ բարեկամութիւնը շահիլ: Այս վերջին խմբին կը պատկանի Անգ- լիական խորհրդարանի հանրածա- նօթ պահպանողական անգամ եւ քաղաքագէտ Սըր Ալմէտ Պարթ- լէթ, որ մօտեւա Պերլին գնացած ըլլալով՝ առիթէն օգտուել ուղեց իր գաղափարները տարածելու հա- մար գերմանական շրջանակներու մէջ:

Այս նպատակով Տ. Ալմէտ ալ- ցելութիւն մը տուեր է նաեւ Պէր- լինէր Թակէպլաքի խմբագրու- թեան, որ անոր կարծիքներուն և փափաքներուն վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ:

«Սըր Ալմէտ իրարմէ կը զանա- զանէ երկու երկիրներու քաղաքա- կան և վաճառականական ոսոխու- թիւնը, վերջինը դժբաղդաբար կայ և պիտի մնայ. բայց իր կար- ծեօք առեւտրական հակառակ շա- հերը պէտք չէ որ ու է ազդեցու- թիւն ունենան երկու երկիրներուն քաղաքական դիրքին վրայ, զի ի- րենց մէջ բնաւ քաղաքական հա- կառակութեան լուրջ և անբաւարար պատճառ մը չկայ. միւս կողմէն երկու երկիրները ունին բազմաթիւ իրարու համապատաս- խան շահեր: Գերմանիոյ ցամաքա- յին մեծ զօրութիւնը և Անգլիոյ ծովային գերակշռութիւնը կատա- րելապէս կը լեցնեն իրարու պա- կասը. իբր նախապատրաս- տութիւն Անկլիո-Գերման մերձեցման մը, հարկ է ամենէն առաջ երկու ժողովուրդներուն միջեւ թիւրիմա- ցութիւնները բաւեալ և երկուստեք զիրար չափաւոր լեզուով դատելով՝ երկու կողմն ալ մտքերը տրամա- դրելու շանալ: Անգլիացի գաղա- քագէտը կը կարծէ թէ պէտք է ամեն կերպով երկու ազգերը հա- մոզել որ առեւտրական շահերու հակառակութիւնը իբր անփոփո- խելի իրականութիւն մ' ընդունելով հանդերձ, չթողուն որ այդ հակա- ռակութիւնը ազդեցութիւն ունե- նայ արտաքին քաղաքականութեան վրայ:

«Սըր Ալմէտ Պարթլէթ թրքա- կան խնդրին մէջ ալ, որոյ մասին Անգլիոյ կառավարութեան երեք տարիէ ի վեր հետեւած քաղաքա- կանութեան ինք բնաւ համամիտ չէ, Անգլիոյ և Գերմանիոյ շահերը համաձայն կը գտնէ: Իր կարծի- քով Ռուսիա կրցաւ անուրանալի ճարպիկութեամբ և առաջիկներու շրջաքերտաքեւաւ հայերուն մէջ յե- ղափոխական հոսանք մը գոյացնել իրաւամբ յուսալով որ առաջին հայկական կոտորածները կրօնա- կան պատճառներով Անգլիոյ մէջ թուրքիոյ դէմ տեսակ մը խաչակ- րական շարժում առաջ պիտի բե-

րէին, որմէ Ռուսիա պիտի կրնար օգտուել իբր Թուրքիոյ թեւարկու- երեւան գալու համար. հիմայ Ռու- սիա լոկ առեւեւութեամբ Թուր- քիոյ համար բարենորոգումներ կը պահանջէ՝ Սուլթանին վրայ ճըն- շում բանեցնելու համար, իսկ ի- րականապէս իր շահերուն համա- ձայն չեն բնաւ բարենորոգումները, որոց Ռուսիա պիտի հակառակի՝ երբ անոնց գործադրութեան գործը լուրջ կերպարանք մ' առնէ: Ռու- սական քաղաքականութիւնը ճար- պիկ շանքերով կը դիմէ Պոլիսը շահելու նպատակին և այս քաղա- քին առումը Ռուսական զօրու- թեան վրայ պիտի աւելցնէ 500,000 ընտիր զինուորներ, որոնք իրենց կրթութեան միայն կը սպասեն: Եւրոպական հաւասարակշռութեան պահպանութիւնը կը պահանջէ Անգ- լիոյ և Գերմանիոյ միութիւնը իբր անկլիօ-գերմանական հակակշիռ մը ռուսմանօ-սլավ աշխարհին դէմ: Բայց այս նպատակին ի նպաստ երկու կառավարութիւնները շահե- րու համար, հարկ է նախապէս ժողովրդական շրջանակներու մէջ գործել և այս պատճառաւ ալ ինք, Տ. Ա. Պարթլէթ, կը դիմէ մամու- լին, որպէս զի սա իր ազդեցու- թիւնը գործածէ այս մտօք: »

Պերլինէր Թակէպլաք կը յայ- տարարարէ թէ սկզբունքով հա- մակիր է այս գաղափարին և ա- ռիթներէն պիտի օգտուի պայն ջատագովելու համար:

Որքան ցաւալի այնքան և աւե- լի զարմանալի է որ Սըր Ալմէտ ռուսական ռուպլիներու ազդեցու- թեան կը վերադրէ հայ յեղափո- խական շարժումները: Ազգի մը անհանգուրժելի վիճակը և անոր հետեւանքները դատելու այս սա- տիճան անընդունակութիւն, և այն ալ անգլիական խորհրդարանի նը- շանաւոր մէկ անգամին կողմէն . . .

ՄԱՐԴԱՍԷՐ ԳԱՂՂԻԱՆ

Կը խաբուիք, ազգի՛ր, թէ Թուրքը . կ'անսայ

Ձայնին Ֆրանսայ.

Ամիս մը, շատ չէ, թո՛ղ ըլլայ երկու, ի՞նչպէս ահարկու

Ու վայրագ մի փորձ պիտ' տայ աշխարհի,

Կոծի աշխարհի.

Նա շատ Գամպօններ, շատ ալ Հա- նօթոյ,

Թողուց յամօթոյ:

Կարծես, Գաղղիա՛ կատարած իւր պարտ,

Կը տօնէ հըպարտ,

Ազգերու առջև իւր մեծ յաղթանակ, Տարած անբաւարկ.

— Ի՞նչ փուճ նորոգում, ի՞նչ խեղճ ծրագիր,

Մէջտեղ պարզեցիր.

Գոնէ՛ ծածկելիք քո միջնադարեան, Եւանդ կրօնական:

«Պէտք է նորոգէ իւր ծախիւք՝ ճա-
նիկ,
վանքերն կաթոյիկ.»
«Պէտք է ազատել անմեղ բանասերկ-
եայք»
..... ա՛յլք.
«Չհարածել այլեւս Հայերը հաւա-
դարաւ.»
Նո՛ր եղան անպարաւ.
«Մի նոր Պատրիարք ընտրել Հայե-
րին.»
Իզմիրեա՛նն ի՛նչ ըրին:
Ողբաց Ֆրանսա մահդ, արտա-
ուաթոր,
Ո՛ հայր Սալվաթոր.
Մինչ զրկուեցաւ փոխանակ Դրան
Ամիտի բաշան.
Մեղաւ Բարձր Դուռ և Աստուած
եհար,
Հնկերօք Մազհար.
Երնե՛կ քեզ, Սալվաթոր, երկինք
մեզ գըթա՛յր,
..... ո՛ տայր:

3 Նոյ. 1896.

Կալաց

Հ. Ա.

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս 27 Դեկտ.

Պատրիարքարանը, ինչպէս ար-
դէն գրած եմ ձեզ, շատ վրասով
է. ոչ միայն պաշտօնեաներ կը կար-
գուին և պաշտօնէութիւններ կը
վերակազմուին, այլ նաեւ պաշտօ-
նական այցելութիւններ շատ ժա-
մանակ կը խլեն:

Տնտեսական և Ուսումնական
խորհուրդները կազմուեցան, Դա-
տաստանական ու Երեսմտեցը մօ-
տերս գոյութիւն պիտի ունենան:
Դեսպաններ, Յունաց Պատրիարքը
և ուրիշ ազգերու հոգեւոր գլուխ-
ներ կը փութան այցելութեան գալ
Ս. Օրմանեանի, որ ստիպեալ է
ինքն ալ բազմաթիւ այցելութիւն-
ներ տալ: Անօգուտ է այս երթի-
ւեկութիւնները ձեզ նկարագրել,
որովհետեւ ազգային օգտին տե-
սակէտով գրեթէ իրական նշանա-
կութիւն մը չունին: Ընդհակա-
ռակը, (ներեցէք որ անկեղծօրէն
խօսիմ), Պատրիարքարանի այժ-
մեան շարժումներուն մէջ կը զգամ
Հայու սրտիս խիստ դաշուրման մը:
Պաշտօնական ձեւակերպութիւն-
ները, ճառերը, ընդունելութիւն-
ները, որոնք կրնան անխուսափե-
լի նկատուիլ Պատրիարքական ընտ-
րութեան, Նոր տարւոյ եւն. առ-
թիւ, կարծես թէ սահմանաւ են
մեր ազգային խորին ցաւերը, ան-
միթիար, ընդհանուր դժբախտու-
թիւնները ծածկելու և այնպէս
ցուցնելու թէ ալ մեր վերքերը
բուժուեցան և մեր վիճակը ուրիշ
սովորական ժամանակներու կեր-
պարանքն ստացած է. և կառա-
վարութիւնն ալ այսպէս կը փա-
փաքի, որպէս զի հայ ժողովուրդը

և օտար ազգերը համազուն թէ
վերջին երեք տարիներու անդար-
մանելի կորուստներուն և անոնց
հետեւանքներուն պատճառը մի-
միայն հայ յեղափոխականներն ու
իզմիրեան եղած են: Կամայ ըլլայ
թէ ակամայ՝ Պատրիարքարանը կը
շարժի Դրան այս փոփաքին հա-
մեմատ:

Ինչ՞ կարծես արարողութիւն,
բարձր այցելութիւններ, ժողովնե-
րու կազմութիւններ, երբ այս ա-
մենը անմիջական և ուղղակի օ-
գուտ մը չունին ազգին մարմինը
կրժող վերքերուն բուժման, երբ
ժողովուրդը, մանաւանդ գաւառ-
ներուն մէջ, ուսելու հաց և իր
մերկութիւնը ծածկելու հագուստ
չունի:

Ազգը ընդհանուր սուգի, իսկ
Պատրիարքարանը հանդիսաւոր,
պաշտօնական արարողութեանց մէջ
է:

Կարօտելոց ինչպատ հանգանա-
կութիւն մը բանալու պաշտօնով
կազմուած Յանձնաժողովը տակա-
ւին չսկսաւ գործել. ամենէն ստի-
պողական պէտքը այս էր, սա-
կայն ուրիշ զբաղումներ արգելք
եղան ցարդ հանգանակութեան
բացման: Մինչև որ դրամը հա-
ւաքուի և կարօտելոց հասնի,
գուցէ արդէն ձմեռուան խստու-
թիւնը իր զոհերը տարած պիտի:
Ըլլայ՝ Բայց հոգ չէ այդ, զի Պատ-
րիարքարանի առաջին հոգը Դրան
հետ հաշտ յարաբերութեան մէջ
գտնուիլն է: Քաղաքական ժողո-
վը պատրաստ է այս նպատակին
զոհել շատ բաներ, սակայն ար-
դարութիւնը կը պահանջէ ըսել թէ
կրօնական ժողովը յաճախ կըմոտ-
տանայ Դրան չափազանց պահանջ-
ներուն դէմ. այս մասին ըստ կա-
րելոյն արի կը վարուի վահրամ
եպիսկոպոս Սանկունի, որ, ինչ-
պէս կը յիշէք, նոյն օրինակ վար-
մունք տնեցաւ նախկին սուփա-
մանակեայ խառն ժողովին և Բար-
թողիմէոսի ընտրութեան ժամա-
նակ:

Բանասերկեալներու արձակումը
կը շարունակուի, բայց այնքան
զանգաղ որ կարծես թէ Ոստիկա-
նութիւնը չուզեր իր որսերը ձեռ-
քէ հանել և զանոնք տանջելու
հաճոյքէն զրկուիլ:

Բարենորոգմանց գործադրու-
թիւնը ծանուցանող ամեն տեսակ
յայտարարութեանց հակառակ՝ ոս-
տիկանական հսկողութիւնը կը
խստանայ շարունակ: Երկուշաբթի
օրը վառնայէն եկող չոգենաւը,
որով 70 ի չափ գաղթականներ Պո-
լիս կը վերադառնային, այս տեղ
հասնելուն պէս ոստիկաններէ պա-
շարուեցաւ 7 ժամ, այնպէս որ ոչ
ուք այդ միջոցին կարող էր չոգե-
նաւէն ելնել կամ հոն մտնել: Հուսկ
ուրեմի Պալատէն մեկնած հրամա-
նի մը վրայ ճամբորդները կրցան
ազատ դուրս ելնիլ:

ՆԱՍԱԿ ԽՄԱՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Պուրկաղ 23 Դեկ. 1896

Թաղ. Խորհուրդս հրապարակաւ
կը յայտնէ իւր շնորհակալիքը ի
Ֆիլիպէ հաստատեալ Ալինախ Եղ-
լարց, որք հաճած են ի յիշատակ
իրենց սիրեցեալ եղբոր՝ հանգուց-
եալ Տիար Բելուզ Ալինախի,
զրկել ի նպատակ տեղւոյս հայ գաղ-
թական կարօտելոց երեք պարկ
բրինձ և մի պարկ գուլպայ, ոյր
վասն հանդիսաւոր պատարագ և
պաշտօն պիտի մատուցուի յառա-
ջիկայ կիրակէ Սուրբ Եկեղեցւոյս
մէջ:

Խնդրելով որ հաճիք ներկայս
զետեղել Ձեր առաջին թուոյն մէջ:

Ի դիմաց Թաղ. Խորհուրդոյ
Ս. Խաչ Եկեղեցւոյ Պուրկաղի
Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Մ. ԿԱՐԱՄԵԱՆ Մ. Յ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ի փ. Պոլիս

Մեզ կիմանցին թէ Տ. Ֆասուլ-
եանի խումբը բարեյիշատակ
Գէշիքթաշեանի Արշակ Բ. ը ներ-
կայացուցեր է փ. Պոլսոյ մէջ:
որոյ հայ տարրը գերասաններուն
արուեստական յաջողութեան հա-
մապատասխան աստիճան փութա-
ցեր է քաջալերել ներկայացումը
իւ ներկայութեամբ:

Երկար ժամանակէ իվեր հայե-
րէն լեզուով ներկայացման մը ներ-
կայ գտնուելու հաճոյքէն զրկուած
տեղացի և նոր-գաղթական ազգա-
յինք ուրախութեամբ օգտուած են
ազգային ներկայացումը տեսնե-
լու այս բարեպատէհ առիթէն:

Տ. Ֆասուլեան, որպէս միշտ,
նշանաւոր ճարտարութեամբ կա-
տարեր է Արշակ Բ. ի դերը: Նոյն-
պէս Մեծն Ներսէսի դերը ոչ նը-
ւազ յաջողութեամբ կատարած է
Տ. Հօլասեան:

Խումբը խրախուսուած այն Գերմ-
ընդունելութեանէն, որուն արժա-
նացաւ իր առաջին ներկայացումը,
կը պատրաստուի մօտերս ներկա-
յացնել մեր ամենէն բանաստեղծ
բանաստեղծին (ըստ գեղեցիկ բա-
ցարութեան Մինաս Չերապի)
Պետրոս Դուրեանի, կործանումն
Անի քաղաքին թատերերգութիւնը:

ՀԱՅ - ՌՈՒՄԱՆ

ՏԱՐԵՑՈՅՑ

1897

ՅՈՒԱԿԱՆԻ

Կալացի Արթ. Տէր Ղևոնդ փա-
փայեանի հայ-առւմաններէն տարե-
ցոյցը որոյ մասին արդէն տեղե-
կութիւն տուած ենք մեր ընթեր-
ցողներուն, պիտի հրատարակուի
այս օրեր: Տարեցոյցը կը պարու-
նակէ Ժամանակագրութեան մը ըն-
դարձակեալ, Համառօտ գիտելիք

ի վերայ տուարին Հայոց, աւելի
ճոխ քան անցեալ տարիներ, Ո-
տակաւոր մը, Բուն Օրացոյցը,
որ 110 երես է և Յաշուրաճ մը
որ կը նկարագրէ Հայաստանի վեր-
ջին տխուր անցքերը:

Ամբողջ տարեցոյցը 380 - 400
երեսէ բաղկացած է՝ կը պարունակէ
25 ի չափ պատկերներ և պիտի ծա-
խուի հետեւեալ գիներով:

Պարզ թղթակազմ, 1 ֆրանգ
Լաթակազմ ծաղկեկար շրթունք-
ներով, 1, 50 ֆր.

Փառակազմ ոսկեզօծ, 2 ֆր.
Գնել փափաքողները պարտին
Տարեցոյցին արժէքը զրկել հեղի-
նակին:

ՍԹԱՆ ՊՕԼՏԱ

ԵՆԵՒ ԹԵՂԻԳԱԹ

Էվրոս ճերիտէլէրի Սթանպու-
լտան աթիտէքի մուլիմաթլարը ա-
լլալ նէշը իթմիշլէր տիր:

Թիւրք հիւքիւմէթի շու սըրա-
լարտա էհալիի գըմրամազ տէրէ-
ճէտէ թէզիգաթ ալթընա ալմադ-
տա տըր. զիրա էհալինին խօշնու-
տիյէթսիզլիկինին վէ կէնճ-թիւրք-
լէրին էֆքեարընըն նէշը օլընմա-
մասը իշիւն հիւքիւմէթճէ եէնի
թէտպիլէր էլէ ալընմազտա տըր:
Մէարիֆ նէզարէթինտէն ախիւրէն
Սթանպուլուն մէքթէպէրինէ շէ-
տիտ թալիմաթլար վէրիւմիշ օլտը-
զը կիպի, թիւրք մահէլլէրինտէ
ազալմարը կէճ վազըթ պիլա
րուխսաթ զօգաղա շըգմադ մէնու-
օլուպ, բէք չօգ գարազօլար սըգ
սըգ կէզմէքտէ վէ հիւքիւմէթին
էմիրլէրինին իճրասընա քէմալը
կէրմի էլէ չալընմազտա տըրլար:
Թիւրք մահէլլէրինտէ թէտթըօ
վէ օլընլար իճրա վէ էհալիի թէ-
ճէմիլու իթմէք մէնն օլընմըշ տըր:
հէրքէս քէնտի տօսթու վէ մու-
հիպլէրի էլէ սէրպէսթճէ կէօրիւ-
շէմէյօր: Հիւքիւմէթ մէմուրլարը-
նըն, զտպիլէրինին վէ սաիր էհա-
լինին զիյաֆէթլէր թէշքիլ իթմէ-
սի վէ աիւկինլէր սէպէպի էլէ պիր
եէրէ թօլանըլմասը իշիւն էվլէլ-
տէն հիւքիւմէթտէն րուխսաթ ա-
լընմասը վէ լալըմ՝ օլտըզը կիպի
տալթէթ օլընման զաթլարըն իսիմ-
լէրինի Պապը զապթիլէյէ պիլտի-
րիլմէսի մէհպուրիյէթ թահտընտա
տըր:

ԱՍՔԷՐ ԻՍԵԱՆԸ

Մէմլէքէթլէրինէ ալտէթ իթ-
տիրիլէն պիր ալայ բէտիֆ ասքէ-
րի՝ վարօրտան Մուսանիայա չը-
գաճազլարը էնտատէ գտրայա չըգ-
մազ իսթէմէյուպ, զապիլթլէրինի
թուլթուպ պաղլամըշլար վէ 24 սա-
աթ գարֆընտա էլպիսէ վէ ալըզ-
լարը վէրիլմէտիկի հալտէ Մու-
տանիա շէհրինի եաղմո իտէճէքլէ-
րին սէօլլէմիշլէր տիր: Նիհայէթ
վաղի Զիհնի բաշա՝ բարայը վէ
էլպիսէի թէտարիք իթմէքլէ էշի
պտտըրմըշ վէ ասքէլլէրին մէմ-
լէքէթլէրինէ կիթմիշ օլտըզլարը
Պուստատան Հիւքիլէյէ պիլտիրի-
միշ տիր:

ՕԳՈՒՅԱՆԱՐԳԱՐԶԱ

Կապէթամբըն պիւրիսի սէնէ- սի պիւթմիշ օրուայ, իշպու նսմէրօ իլէ իքիմնիս սէնէյէ գառնէմ պասը- յօրըզ: Գարիսնըն իշպու օրու- ղը իւզընէ՝ կէշէն սէնէ վուզու պու- լան հանիլըն սէպէպի իլէ կապէ- թամբըզ հալընըզ 7 1/2 ալ հանի 32 նոմէրօ նէշը օլընմըզ վէ պէ- տէլի 8 ֆրանց թային օլընմըզ ի- տի: Փագաթ պու 1897 սէնէսին- տէ 12 ալ միւթէմատիկն նէշը օ- լընմատընտան, հանի էլլի նո- մէրօ իշպու, Պուլկարիս տալի- լինտէ սէնէլի 40 վէ խարիճ ի- չուն 12 ֆրանց գըլմէթ թային օլընտը: Շու մուլթասար իշա- հաթման անշաշըտըզ կիպի՝ կա- ղէթանըն ֆիլյաթը տահա ուճուզ- լաթմըզ օլմամըզտան մատտո հէր հաթթա իլալէլէրիմիլիտէ մէճմա- նէն ապօնէլէրիմիլիտէ հալմամազա տէվամ իտէճէկիլ վէ օնտ սն պաշ- քա, էկէր՝ գարիսնը քէրտմ մուա- վէնէթինի պիտիլիլ պուլըրը իտէ պիւր գաշ ալ սօնրա չալընմաղըզ իլալէի հարմ՝ կապէթա գառտը պէօլիթմէկէ վէ հէր հաթթա նէ- շըր օլընտըզ կիւն ապօնէլէրիմի- ղէ կէօնտէլմէկէ: պու հալլէ ապօ- նէլէրիմիլ հաթթատա իքի տէֆա հալմատիս ալմըզ օլաճաղար տըր: Ղալընթ պիլըտէն մուալէնէթ սիլ- տէն:

Կէշէն սէնէ կապէթամբըն ա- պօնէ օլան, պա խուսուս իշպու է- սէրիմիլըն տէվամ ու թէրէգգի- սինէ մուալէնէթ ու իլթաի խըտ- մէթ իտէն ղէվաթա տէրէճէի ֆէվ- պէլաւտէտէ մէմնուսիլէթիմիլի պէ- յան իտէրիլ:

Պու սէնէ տալի էվէլէրի ապօ- նէլէրիմիլըն «իլաւուսի» ը հալա- մայա տէվամ իտէճէթ իտէքտէ, է- կէր անշարտան պաղըսը պու ի- քինճի սէնէ իշպու ապօնէ օլմագ իսթմէկէ իտէ, պու նուսիտէն ի- թիպարէն 3 նուսիտէյէ տէկին կա- ղէթամբըզ կէրի հալմամալը տըր- լար, շէօլլէքի 3 նուսիտէլ գաղալ իտիւպտէ կէրի հալմամաղըզարը հալտէ՝ անշարտ ապօնէ նաղարը ի- լէ պաղըլաճագ տըր: իշպու իլա- թարը կէշէն սէնէ իշպու տալի 40 նոմէրօտա հալմըզ իտիք իտէ- տէ, պաղըլարըն՝ սէնէ նիհայէթի- նէ գառտը կաղէթայըզ գաղալ իթտիքտէն սօնրա, պէտէլինի էօ- տէմէքտէն իսթինա իթմիշ օլմըզ- լարընը թէէսիլֆէն պէյան իտէ- ըիլ:

ՇԵՆՐԻՍԻՉԻՆ ԵԱՆՄԸՇ ՄԵՔԹԵՊԻՆ ՊԵՏԵԼԻ

Կէշէն փետրվար նիհայէթինտէ գուհուր իտէն հանիլընտան քեմաի- լէն հանմըզ օլան շէհրիմիլին չօ- ճուզ մէքթէպի ֆէնիքս նամ շիւր- քէթտէն 14000 ֆրանց մուգապի- լինտէ սիկուրթա օլմուշ օլտըզըն- տան, մէքթիւր շիւրքէթին վառնա աճէնթի թարաֆընտան մէպըզը մէքթիւրին թաղ խորհուրդա քեա- միլէն թէէտիէ օլընտըզ մէմնու- չէյէթիլ պիտիլիլիլ:

Отговорникъ: X. Тамисовъ.

ԿԻՐԻՏՏԷ ԵԼՆԻ ԳԱՎԿԱԼԱՐ

Կիրիտտէ թիւրքըն թարաֆըն- տան խըրիթիլանշարա գաղըզ հէնի իթիթիլալ վուզուս կէլմէքտէ օլ- տըզընը հաղմըզ իտիք: Ելինէ եէ նի ալընան հալմատիլէրէ կէօրէ, պիւր գաղկատա իքի խրիթիլան շէօլմըզ օլտըզընտան, իոմմար թիւրքընը Չիքալարիտա մուհա- սէրէ իթմէք իշպու թօրլանմըշար տըր:

Վարիլէթիւս նամ՝ մահէլտէ տա- խի գաղկալար վուզուս պուլմըզ տըր: Գառնա շէհրինէ էնմիշ օլան պիւր չօք քէօլլիլ խրիթիլանշար հալարթէհէլէր օլտըզընընէ քէօլ- լէրինէ կիթմէմիլլէր: Էթրաֆտան կէլէն խապէլէր Գանհատա տէշ- շէթիլ իթիթիլալար գուհուրինէ սէպէպիլէթ վէրէճէք տիւր:

Կիրիտին ժանտարմաղընտա- լէվորալըզ գաղիլթէր իսթիլալտամ՝ օլընմագ մէսէլէսի վիւքէլա մէճի- սինտէ գաղալ օլընմըզ տը իտէտէ Ելմաղը սէրալընտան թարաֆը օ- լընմաղը իտի: Պու տէֆա էլլի- լէր թէքթար պիւր նոթա վէրուզ, պիւր թէէսիլ գաղալ վէ իճրա օ- լընմաղընը թալէպ իթմիլլէր վէ պու մէսէլէնին հալլ օլընմամա սընտան իլէրի կէլէճէք ֆէնալըզ- լարա Պապը Ալինին տըգգալմընը տալթի իթմիլլէր տիւր:

Պագաթ սօն հալմատիս կէօրէ Պապը Ալի մէքթիւր թէքթիլ թէքթար ըտտ իթմիլ տիւր:

ՎԱՌՆԱՏԱ ՄԻԹԻՆԿԻ

«Ստրանն» նամ էտիլնէ գօ- միլթէթի պու բաղար կիւնիւ շէհ- ըրիմիլտէ պիւր միլթինի թէշքիլ իթ- տի: Միլթինիլ գաղարը Սթան- պօլ սէֆարէթ հանէլէրինէ վէ Րու- սիա, Աւստրիա, Ֆրանսա վէ ին- կիլթէրա տէվէթէրինէ կէօնտէ- ըիլէճէք տիւր:

Մէքթիւր գաղար հաղընտա իլէրքի նուսիլմիլտէ մուլթասա- ըն պիւր իլաշալթ վէրիլէճէք տիւր:

ՍՈՒԼԹԱՆ ՎԷ Մ. ՆԵԼԻՏՈՅ

Տէյիլի քէլկիլաթ նամ ինկիլիլ կապէթամբըն Սթանպօլ մուլթաի- ըրինի վէրտիլի մալիմաթա պի- նտէն՝ Րուսիա էլլիսի Մ. Նէլիտօ- ֆըն պիլզաթ Սուլթանա վէրմիշ օլտըզը նոթանըն մատը պէրվէշհի աթի տիւր:

«Րուս էլլիսի» իմրէրաթօրըն- տան ալմըզ օլտըզը էմր իւզրէ՝ մէմալիքին իսլահաթ ու ասա- իշինէ իթիլիպսը լապիթ օլուպ, պէօլիւք տէվէթէրին էլլիլէրի թարաֆընտան կէօլթէրիլէճէք օ- լան ըէֆօրմա վէ իլաթարլարը Սուլթանըն նաղարը տըգգէթէ ու էհէմիլլէթէ ալմաղընը թալիլիլ իթմիշ տիւր: Էկէր Սուլթան պաշ- քա պիւր թարիք թուլթաճագ օլուր իտէ, օսմանը իմրէրաթօրըզը վէ քէնտի շտիսընը պէօլիւք մուհա- թարալարա իլգա իթմիշ վէ տի- կէր տէվէթէրին միւտալիլէսինէ սէպէպիլէթ վէրմիշ օլաճագ տըր: Օլընմագ թէքթիլթաթըն Սուլ- թանտան գաղալ օլընմաղը իլէ հալընըզ սուլէն իլգաղըզ վէ օս- մանը իմրէրաթօրըզըն թէմամ գաղմաղը միւլթին օլալիլէճէք տիւր:

ԵԼԼՏԸՏԱՆ

ԵԼՆԻ ԹԷԼԻԹԻՊԱԹ

Սթանպօլտան թալմըզա Եալը- տըզընա կէօրէ՝ Ելմաղը սէրալըն- տան Անտաղընըն վալի վէ միւլթէ- սարիլէրինէ կիլլի թալիմաթիլար կիաիւպ, իալաշաթա գաղըզ էհալիլ իթիթիլալ թէշվիլ իթմէլէրինի էմր ու թալիլիլ օլընմըզ տէլի- Սթանպօլն մէհաֆիլի սիյասիլ- սինտէ սէօլլէնմէքտէ իմիշ:

ՄԻԹԵՆԵՎՎԻՑԷ

Օգոստոս 14 տէ գուհուրա կէլէն Օսմ: Պանգաղը վուզուսթընտա Մ. Մաքսիմֆըն պանդալըզ գուր- թարմագ իշպու իպրալ իթտիլի վալըթէթ մուգալիլ մէրգուլմէ 5000 լիւրալըզ պիւր շէք միւքեա- ֆաթ վէրիլմիշ օլտըզը, վէ պու- նըն շիմտիէ գառտը թէէսիլ օլըն- մաղընը սէպէպի՝ Չար հաղըթի- լէրինին ըէյինի ալմագ իլթիլա- սընտան նաշի օլտըզը Տէյիլի Ռիալտէ օղուլմըզ տըր:

Սթանպօլտա սէֆարէթ հանէլէ- ըրին պիլիլնէ խարիճտէն սիյահ վէ ճէպհանէ կէլմիշ օլտըզը ըիվալթի օլընմագտա իտէտէ, պուլըն նէ սէպէպէ մէպին իտուկի պիլիլմէ- յօր:

Պէրլինէր թալկալարըն Բէ- թէրապուրի մուլթալիլիլտէն ալտըզը մալիմաթա նաղարէն՝ Շարք մէ- սէլէսի հաղըզնտա Րուսիա Ֆրան- սայը իլէրի սիւրիւպտէ քէնտիսի իսթիլթը հարէքիթմընը թէպալիլ իթմէլէքտէ օլտըզընտան տօլալը Րուսիայա գաղըզ Ֆրանսըզլարըն խօշնուտիլթիլիլի կիթիլթէքտէ տըրթմագտա իմիշ:

Րամաղան էանտընտա թիւրք- լէր թարաֆընտան գաղըզըզըզ շէ- գաճաղընտան գօրզըլմագտա տըր: միւլթիլէ վէ ասքէրիլէ մէմուրա- ըն մատալարը էօտէմէք իշպու լա- ղըմ օլան աղճէ թէտարիլ օլըն- մագ իտէ, հէր հալտէ գաղըզըզ- լըզ գուհուր իտէճէկի պէքէնիլ- մէքտէ տիւր:

Չարտանճագ գաղաղընա՝ քէնտի- արզուսը խիլաֆընտա գալմագամ թային թային օլընան Պետրոս է- ֆէնտինին մահէլի մէմուրիլթինէ վիսուլինտէն իքի կիւն սօնրա գա- թըլ օլընմըզ օլտըզը հալէպտէն պիլտիլիլթար:

Էվէլէր նուսիլէմիլտէ հաղմըզ օլտըզըմըզ կիպի՝ Ալըմանեալը Պէրթըմ էֆէնտի մալիլէ միւլ- թէշարը նաղալ օլընմըզ իտի իտէ տէ, Եէնի պիւստէնին էսասալըզ օլ- տըզը սէպէպէ իսթիլթա իթմիլթի: Պուլուս իլգէրինէ Պապը Ալի մէր- գուլ էֆէնտի մալիլէ նաղըզը թային իթմէք իսթիլթիլ տիւր:

Պէրթըմ էֆէնտի իտէ Եէնի վէ էսասալը պիւր պիւստէ թէրպիլա օ- լընմագ շարթը իլէ օլ նաղիլ մէ-

մալիլթիլ գաղալ իտէպիլէճէկի, նի պէյան իթմիշ տիւր:

Ֆրանսա սէֆարէթ հանէլի տա- խի պիւր Ֆրանսըզըն մալիլէ միւլ- թէշարը թային օլընմաղընը թէք- լիլ իթմէքտէ իմիշ:

Տէյիլի Ռիալտէն պէյանընա կէօրէ՝ պիւր գաշ կիւն մուգաղտէմ Սթան- պօլտա կալաթա քէօրիւսի իլգէ- ըրինաէ՝ հարպիլի գօմիսիլտէն աղա- լարընտան 3 գաղիլթ ալէնէն աէր- տէսթ օլընմըզ տըր: պու սէպէպ- տէն էհալիլտէ հէյէճան գուհուր իթմիշ տիւր, ղիւրա շիմտիլէ գա- տար պու կիպի թէվիլթաթա ա- լէնէն իճրա օլընմաղը:

ՉԱԽԻՐԷ ԲԻՍՏԱՆԸ

Վառնա 4 Յունիլ.
Պուլդալ
Վալիս, 57-59, 50 լիպր. հէքթօլ.
40, 90-44, 20 ֆրանք
Աւստրա, 57-64 լիպրա, հէքթօլթը
40, 60-44, 60 ֆրանք

Արքա
44-45 լիպրա, հէքթօլթ. 5-5, 20
Ֆաւալընս
400 օգ. 22-28 ֆր. (մուլա կէօրէ),
Մարսը պուլդալ
Հէքթօլթիլթը 5, 30-5, 50 ֆրանք.
Նարոլէն 20, 40 ֆր. հիտալը իլէ
կիւնտէ 30-40 վալիս վէ 150-200
արա գա պուլդալ, 40-45 արապա
արքա վէ 25-30 արապա մըսըր
պուլդալը ինմէքտէ տիւր: Ֆասուլ-
եա ինմէյօր:

ՍՐՃԱՐԱՆ «ԱՐՄԵՆԵԱՆ» ՎԱՌՆԱ

Բողոքալիլաւս ժողովարալին դէմ
Նորահաստա ալս արճարանը,
ուր երկիւյնիլը միայն աղգալին
երգիւր հոգանալին պիտի նուազ-
ուին, իր զուս հատիլթին հարիւ-
րին 40 յատկացուցած է բարեւը.
պատակ ընկերութեան մը: Յու-
սալի է ուրիշն որ հայ հասարակու-
թիւնը պիտի փութայ քաղաքիլ
տոյն հաստատութիւնը, ուր պիտի
գտնուին աղգալին աղատ թէրթիւր:
Սուրճը 5 աթօլթինքի:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՍՐՃԱՐԱՆ - ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆ ԵՒ ՃԱՇԱՐԱՆ «ՄԱՍԻՍ»

Ալէքսանդրօվսկա փողոց, քիւ 3357
(ՌՈՒՍՅՈՒՔ)
Մաքրութիւն, աթանութիւն
և գոհացուցիլ ապաստիլութիւն.
ալս երբեակ յատկութիւնիլը,
անհրաժեշտ նմանօրինակ լաւագոյն
հաստատութիւններու, ամեն կիւր-
պով յանձնարարե ի կը գարձնին Տ.
Օրնիկ Յ. Գէշիլիանի Մասիս տե.
զալի և գաղթակոն աղգալինն.
րու: 5-3

ԱՃԷՄ ԶԱՅԸ

Իւշ շէշիտ, ալէա վէ ուճուլ,
վառնատա, Ապաճըլը սօգաղըն-
տա: Սիմոն Մարինտանը սիկա-
րա քեաղըսը ֆապրիլաղընտ միւ-
րաճաթ օլընա:
Թէքթիլալէ իշպու պիւր քէրրէ ա-
լընըզ վէ հօշտու գաղաղընըզ: